

Region Syddanmark sagde farvel til glas, og bød fremtiden ind, med en digitalisering af patologien

Digital patologi har givet et tættere samarbejde mellem specialister og mere vidensdeling – men succesen har ikke været uden bump på vejen

Før 2020 var konventionel mikroskopi stadig den eneste måde at arbejde med patologi i Danmark. Det betød mange timer med hovedet bukket og blikket fæstnet på snit af vævsprøver i mikroskoper for patologerne.

Det kan måske give erindring om en tid, hvor radiologer samlede sig om lyskasser for at undersøge røntgenbilleder af brækkede knogler. Det er mere end 20 år siden til sammenligning. Patologerne i Region Syddanmark var derfor, helt forståeligt, interesseret i at fremtidssikre deres arbejde på samme måde som radiologien havde gjort det to årtier tidligere.

Ifølge Morten Halvorsen, Chef for It-Forvaltning på Sygehus Lillebælt, var det kendetegnende for processen, at patologiafdelingerne var med til at afsøge de tekniske muligheder allerede fra 2017. De ansatte på afdelingerne ønskede selv at gå fra konventionel mikroskopi og glas til digital mikroskopi og data. Det fælles fodslag banede vejen for en mere ukompliceret implementering:

”Sectras system var nemmere at implementere blandt bioanalytikere, end både ledelsen og Sectra havde

SECTRA
Knowledge and passion

Morten Halvorsen, Chef for It-Forvaltning, Sygehus Lillebælt.

forudset,” fastslår Niels Marcussen, ledende overlæge og professor på Patologiafdelingen på Sygehus Sønderjylland og fortsætter: ”Faktisk så imponerede medarbejdernes motivation for en modernisering af deres arbejdsgange både regionen og Sectra.”

Den naturlige udvikling for patologien

Med valget af Sectras løsning til digital patologi i 2019 udtalte Mette Bossen Linnet (V), formand for Digitaliseringsudvalget i Region Syddanmark:

”Antallet af kræfttilfælde og behovet for vævsanalyser ventes at stige de kommende år. [...] Så i stedet for at lade ventetiden stige eller kvaliteten falde, så er en digitalisering af patologien en mulighed for, og en vej til, fortsat at sikre høj kvalitet og en betjening spredt geografisk rundt i regionen på vores 4 sygehusenheder.”

Der var således en klar vision for udrulningen af digital patologi i regionen.

Billedmaterialet gav udfordringer i starten

Brian Eskildsen Møller, Bioanalytiker på Sygehus Sønderjylland og administrator inden for digital

patologi, er en erfaren mand på sit felt. I sine mange år i Region Syddanmark har den røde tråd i hans arbejde altid været en stor interesse for IT, og introduktionen af digital patologi bød derfor på nye spændende udfordringer:

”Systemet, som vi implementerede i 2020, var meget brugervenligt, men behandlingen af de store digitale billeder var sværere end først forventet.” Det store billedmateriale udfordrede simpelthen hospitalets computere, som ikke var kraftige nok. ”Men Sectra fandt en løsning, og jeg er imponeret over, hvor flydende billederne kører i dag. Også på systemer, som ikke er kraftige eller lavet til den slags materiale.”

For Brian er en af de helt store fordele ved Sectras løsning muligheden for et øget samarbejde:

”Patologerne kan sparre med hinanden på tværs af regionen og dermed give mere sikre diagnoser: Samtidig giver den nye løsning mulighed for, at lægerne kan arbejde hjemme, hvilket er smart i en region som vores, hvor der er længere imellem sygehuse og eksperter.”

”Der var behov for et system, som kunne sættes i stedet for det analoge – men med samme gennemløb af undersøgelser. Og det har Sectra leveret”

Morten Halvorsen, Chef for It-Forvaltning, Sygehus Lillebælt.

Efter det første bump lå visionerne klar

Indledningsvis var gevinsterne ved en digital løsning til patologien desværre ikke lige for. For Niels Marcussen, ledende overlæge og professor på Patologiafdelingen på Sygehus Sønderjylland, var det dog helt forventeligt: ”Vi gjorde jo noget, som ingen havde gjort før.»

Kombinationen af få specialister og krævende arbejdsgange på laboratorierne gjorde det, ifølge Niels Marcussen, svært at følge med i implementeringen: ”Den digitale løsning gav længere svartid på grund

af ændrede arbejdsgange i laboratoriet. Glas blev udleveret sammen med de digitale billeder som en backup-løsning, men efter kun en uge blev det droppet, da Sectras løsning var hurtig og stabil nok,” siger han og konkluderer: ”I dag er det løst, så svartiden er normaliseret.”

Og da først løsningerne var fundet begyndte Niels Marcussen og hans kolleger at se det store potentiale med digital patologi: ”Vi vil gerne udnytte muligheden for AI-assisteret diagnostik og deling på tværs af regionerne i fleksible arbejdsstationer. Og så regner vi med, at rekruttering af patologer kan blive mere fleksibelt med den tilgængelige og brugervenlige løsning som Sectra leverer.”

Der er ingen skeptikere tilbage

På OUH møder vi Nina Bentzer. Hun er afdelingslæge i patologi og superbruger på systemet. I hendes arbejde fylder superbrugerrollen dog mindre og mindre i dag:

”I starten var jeg meget rundt og hjælpe, når folk ikke lige kunne huske bestemte funktioner. Men ret hurtigt så tror jeg, de fleste fangede, at systemet er ret intuitivt. Der kan gå meget få ting galt,” siger hun og supplerer efter en kort tænkepause: ”Jeg tror faktisk ikke, at vi har nogle skeptikere tilbage i dag.”

Her fremhæver Nina også den indbyggede sikkerhed i digital mikroskopi af den enkelte case: ”I forhold til mikroskopi af den enkelte case, synes jeg personligt, at det er et rigtig dejligt arbejdsredskab, som giver et meget hurtigt overblik når man sammenligner med glas på en bakke. Den digitale arbejdsgang sikrer, at glassene ligger i den rigtige rækkefølge, og man kan ikke komme til at lægge dem forkert tilbage. Det giver en sikkerhed i ens arbejdsgang og det er rart.”

Sømløst samarbejde og vidensdeling

Den virkelige fordel ved digital patologi kommer tydeligst til udtryk, når patologerne skal konferere,

Niels Marcussen, ledende overlæge og professor på Patologiafdelingen, Sygehus Sønderjylland.

Brian Eskildsen Møller, Bioanalytiker og administrator inden for digital patologi, Sygehus Sønderjylland.

undervise eller dele eksempler. Her tilbyder Sectras løsning hidtil uset præcision ifølge Nina Bentzer: ”Med glas kunne man sætte markeringer med en tusch, men det kunne være svært at finde de præcise punkter eller celler efterfølgende. Nu kan vi sætte markeringer og nemt vende tilbage med noter til det præcise sted vi markerede.” De nye muligheder har sågar styrket samarbejdet på tværs af sygehuse: ”Systemet har øget det regionale samarbejde, da vi kan sende en chat til vores kolleger. Så kan man lige kaste et blik og hurtigt hjælpe hinanden.”

“Patologerne kan sparre med hinanden på tværs af regionen og dermed give mere sikre diagnoser”

Brian Eskildsen Møller, Bioanalytiker og administrator inden for digital patologi, Sygehus Sønderjylland.

I sensommeren 2023 indførte gynækopatologerne, som Nina er en del af, et kort onlinemøde hver anden torsdag, hvor de ved hjælp af Sectras system kan præsentere spændende cases, eller cases, som er særligt udfordrende: ”Så hvis der kommer en vanskelig sag, så er det ikke kun én, der får læring af det; det er hele teamet,” understreger Nina.

Et partnerskab, som man kan vokse med

På IT-Afdelingen ved Sygehus Lillebælt arbejder Martin Rasmussen, Regional Forvalter, samt Morten Halvorsen, Chef for It-Forvaltning. De har begge fulgt udrulningen af Sectras løsning på tæt hold, og de ser partnerskabet som et oplagt led i at kunne indfri de potentielle gevinster, der er ved digital patologi:

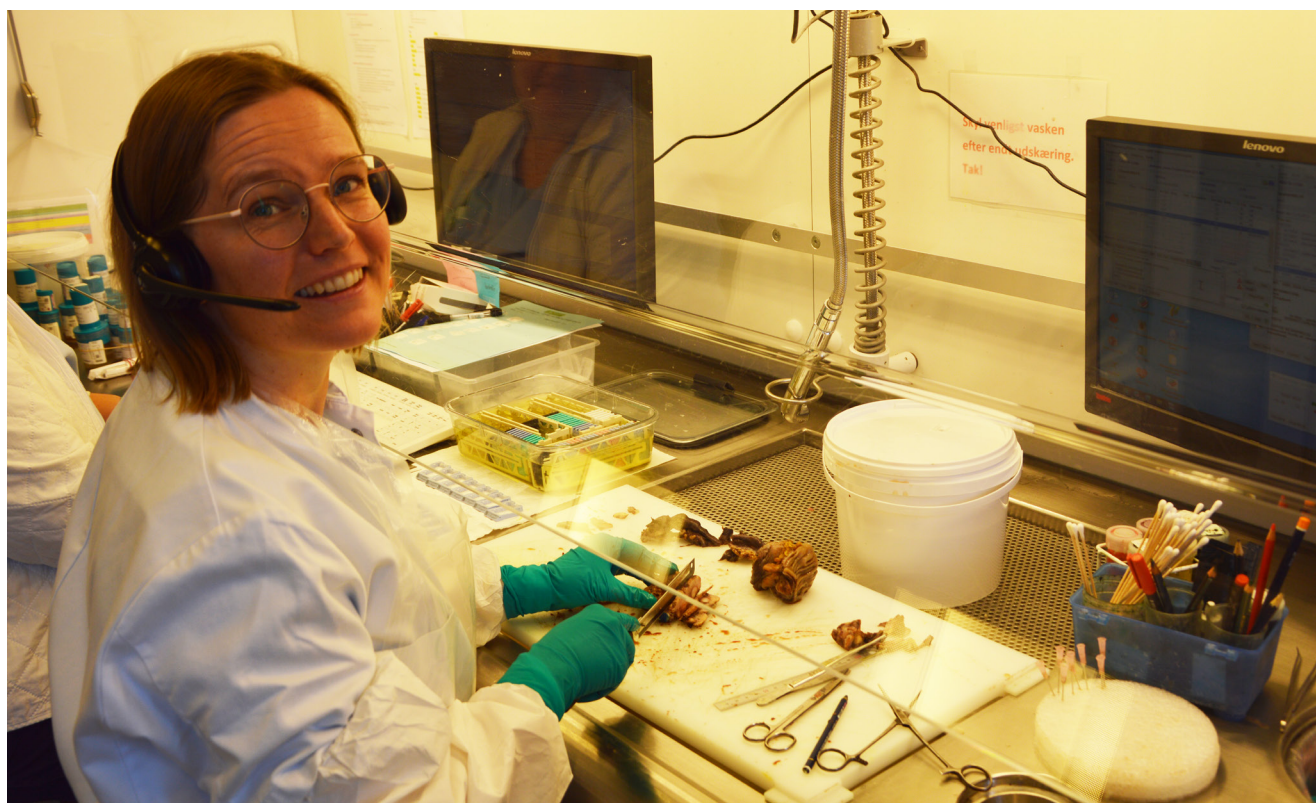
”Der var behov for et system, som kunne sættes i stedet for det analoge – men med samme gennemløb af

undersøgelser. Og det har Sectra leveret,” konkluderer Morten Halvorsen.

Og selvom det måske ikke lyder af meget, så placerer det Region Syddanmark i en liga med få andre: ”Der er stadigvæk ikke mange, som arbejder med digital patologi. Og slet ikke så intensivt, som vi gør,” siger Martin Rasmussen og fortsætter: ”Vi er langt fremme på verdensplan med en løsning, hvor det nærmest er 100% af histologien, der er digitaliseret.”

Det gode partnerskab tilskriver både Martin og Morten den fælles kulturelle forståelse fra Sectra med deres skandinaviske ophav. Det giver en unik

måde at se hinanden i øjnene på: ”I vores arbejde er vi afhængige af en gensidighed, som hele tiden skal opretholdes,” siger Morten: ”Vi er afhængige af, at vores leverandører er eksponenter for den holdning, at vi skal have en god og ligeværdig dialog. Og det har vi altid oplevet hos Sectra.” Martin supplerer: ”Helt grundlæggende kan vi jo godt lide lange samarbejder, for det giver os en mulighed for, at vi kan udvikle os sammen i partnerskabet. I samarbejdet med Sectra føler vi os inddraget og hørt og det forventer vi vil fortsætte i vores samarbejde fremover. Vi føler os trygge ved Sectra, der er en stærk medspiller i vores videre udvikling.”

Nina Bentzer, Afdelingslæge og superbruger inden for digital patologi, Odense Universitetshospital.